

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pô godine K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglas i tiskaju se po 12 para peti redak ili po pogodbi. — Pribrojena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju. — Rutopisi se ne vraćaju.

Na sirenske glasove.

Odkada se ovo zamolio političko obzorje u Austriji, i baš neposredno iz proglašene ankete, pa sve napiset, iz Beča nam nješkako sve brižno puštanje glasove, za koje bi čovjek na prvi mah rekao, da su koliko čudni, toliko opet istiniti, kad se promotri i promisli kolikim su tobože toplim čuštvom zadjeni. Do njeki dan se našim novinstvom pretresao govor kršćansko-socijalne vodje kneza Lichtensteina, pretresalo se o komentima naših naivnika, koji su u tom govoru vidjeli sve, same no ono, što se mora vidjeti se stanovištu hrvatskoga i na temelju stecena izkušta.

Još niesu dobro utišali zvučni valovi Lichtensteinske govorova o trializmu, a već se javlja drugi glas, i to opet njemački glas. Ovog puta iztrazio njemački liberalac Lecher svojim govorom, u Brnu, pa da ne ponovi ono isto, pošao malko napred i izasuo, kako bi se moralo poradići „za sjednjenje svih Hrvata i Srba, koji su pod žezlom Habsburgovaca u jedno jedinstveno upravno tielo, s kojim bi se imao sklopiti carinski i trgovacki savez na bazi slobodnog međusobnog prometa i vojni ugovor za svu vremenu“.

Da tko mu dragi ovakvi govorovi moglo bi još proći, ali da se Niemac može ovoliko zanjeti za Hrvate, nama je skroz nepojmljivo, jer se ovakom tražbinom taj Niemac istovjetuje s težnjom stranske prave. Kad Niemac tako misli, onda moramo radje vjerovati, da takovo izražavanje misli ide više u prilog njemu, onima, koje on kao zastupnik predstavlja, onima svima, koji se iz njezina kriju.

Jer, da istinu rečemo, ako Niemac iskreno misli, da bi trebalo učiniti ono, što on kaže, ako je to uvjerenje bzbila prevladalo kod njemačkih političara u Austriji, za što oni bez deklamacija i bez javnog izicanja svojih iskrnenih namjera ne poduzimaju načine i korake, po kojima da se ostvari to, što oni žele, što smatraju potrebnim i pravednim?

Pa napokon oni, koji imaju vlast i situ u rukama znaju, što mi tražimo, znaju, da što mi tražimo, nije na stetu državnih interesa, dapače na korist, znaju, da je naša borba — borba za pravo, za narodno dostojanstvo i zadovoljstvo naše, pa ako hoće, tko im brani, da povede takvo djelovanje i nastojanje, koje će biti u prilog nama?

Ali mi to uzalud čekamo već odavna, jer u monarhiji vlada sustav, koji zajamčuje silu i vlast samo dvama narodima, a ta dva naroda čuvaju, tobože paze ljubomornu, da se taj sustav Bogu ne sruši na radost, na utjehu, na oblažanje drugih naroda. Tek onda, kad se ta dva privilegovana naroda pogudi, kad jedan hoće, da što dobije, što drugi ne da i obratno, tek onda, kad se dualistički sustav zaljulja u svojim trošnjim i umjetno gradjenim temeljima, tek onda — velimo mi — čuju se i iz Beča i iz Pešte sirenski glasovi ovakove intonacije, košto su glasovi jednog Lichtensteina, jednog Lechera, jednog Justha itd.

Ta promislite, odkud iznenada u Niemaca toliko ljubavi prama nama, da nam stavljuju u izgled čak ono, što ni sami Magjari nemaju. Mi njih razumijemo, jer obećavati je najlakša stvar i ne zapada ništa. Ali se čudimo našim naivnicima, koji takova obećanja odmah objesile na veliko zvono i gotovi su vjerovati, da su se u Beču zagrinali iskreno za nas i za našu budućnost.

A u stvari je baš sve protivno. Nieme na takova obećanja nagone prilike, one prilike, o kojima smo govorili u našem zadnjem uvodnom članku, pa kad se malaze nikakva bolje put, onda nas mame, privlače k sebi, a tim indirektno huškaju proti Magjarama, da im mi tim poslužimo, dok se otresu magjarskih protjeva, koji im smre, a onda da nas kaša uvek do sada i žrtviju Magjarama.

Mi nemamo nikakva razloga, nikakva precedensa, nemamo ništa kakve slutnje, da bi se politika Austrie promenila na uhar nama. Pače moramo biti više nego osvijedočeni, da se tradicionalna protuhrvatska politika njezina neće nikad nama u prilog okrenuti, dakle god

misam i kao narod Austriju na to ne prisilimo. Praze rieči, obećanja, sentimentalizam svudje malo pomazu, a u politici najmanje, Težko nama, ako takovim riečima povjerujemo, ako ne uvidimo, da se u njima krije očito za varanje.

Jer kako da to ne vidimo, kad u isto doba, kad nam Niemac tako sladko govori, u nas ovamo vladaju uviek iste nesnosne prilike, kad smo uviek jednako lišeni svega, na što kao narod imamo pravo, svega, što može da naš narodni razvitak i napredak omogući.

Kako da to ne vidimo, smo mi kao narod razigrani, razcjepljeni, skučeni pod toliske sudjanske uprave, koje sve skupa sistematично rade i idu za tim, da ne dodjemo nikad do onoga, što nam Niemac želi. A to je s toga, što Niemac hini da to želi i to samo onda, kad mu je tjesno i težko, kad mu hegemonijom u državi hoće da oslabi Magjar, koji hoće da bude nad Niemcem.

Austrija je uviek pobijala i stvarala sve moguće potekoće politici stranke prava, jer je to politika skroz narodna, skroz hrvatska, jer ide za upoznavanje hrvatske države. Je li moguće vjerovati Niemu, koji tu politiku zagovara, da Austria u Istri, i u Dalmaciji postupa kako postupa s narodom hrvatskim i kad hoće da Magjar u Banovini vlađa onako kao vlast, i kad u Bosni i Hercegovini složno Niemac i Magjar rade da potisnu na svaku stopi domaći element i da ga tlače, izrabe i osiromaše?

Sirenska muzika o trializmu, koja se sad tako često čuje, napisana je bez sumnje iz drugih razloga, a nipošto iz ljubavi prama nama, a zbor pjevača, koji tu muziku pjevaju znade za stalno, da tim pjevanjem silno ugadaju barunu Aehrenthal. Pjevačima je to najpreće, Mi ih moramo puštati da pjevaju tako do mile volje, ne smijemo se na to pjevanje niti za čas osvrnuti, a još manje obmanuti kakovim nadama. Pače uprav za to što je i takove glasove čujemo, moramo stati na što većem oprezu, a uviek postojano uzbratiti u našoj svesti i pravednoj borbi za slobodu i jedinstvo naroda našega. Tom borbom moramo tako nastaviti, da ovi glasovi koje danas čujemo, postanu zbilja glasovi ozbiljne namjere, da se pače prometnu u djela.

Ali toga nećemo nikad doživjeti, ako se budemo uzdali u svaki glas, koji pane nama u prilog ne radi nas, već radi drugih ciljeva, ako budemo očekivali, da nam drugi pomognu, a najmanje pak da budemo stajali uviek prekrštenih ruku, a razriješenih sami da se u novinama svadljamo i prepriemo o stanovništu, o taktici one ili one strane, ove ili one osobe. To je sve vrije izgubljeno, to su sve sile usuzul potrosene. Mi moramo uviek imati, to na umu, da nećemo nikad ništa postići, da naši hrvatske narodne ciljeve nećemo nikad oživovititi, ako ne stanemo svi u jedan red, u jedan front, u jedan tabor, — u tabor za Hrvatsku.

Složan rad i složan izstup našeg narodnog sveukupnog predstavništva, podupruti narodnom podporom, narodnim privoljenjem, uprav je sada najnužniji. Čas je ovo, koji će proći, i koji će nas opet potisnuti, a ono pustimo da prodje bez našeg odpora. Treba da u ovom času hrvatski narod progovori, da on reče svoju i to će bit jedino mjerodavno i dobro, a nipošto ono što govoriti ili Magjar. Treba da baš sada progovori hrvatski narod, jer mu baš sada ni Niemac ni Magjar ne daju govoriti i saborima, budući im to ne bi išlo u račun.

I za to je tu zaključak naše stranke, zaključak na koji mora da pristupi svi, koji zbilja čute za narod, kojima je na srcu čas, dostoještvo i bolje budućnost njegova.

Imajmo uviek na pameti, da se vlastodržci neće nikad maknuti, da što za nas učine, ako ih mi na to ne prisilimo, a prisilit ćemo ih jedino, ako budemo uviek onako kako narod hoće, kako je narodu našemu koristno, i ako budemo suzbijali svaki pokusaj oslabljenja takovog našeg rada. Jedan takav poku-

šaj jesu i ovi najnoviji sirenski glasovi austrijskih njemačkih političara.

Na oprez, dakle i na okup, a napred u nezavisnom radu za — slobodnu i ujedinjenu Hrvatsku!

Domaci uzgoj.

Temelj pravoj sreći, pravome poretku jednog mjesto, a skupno uzetu, jednog cieleg naroda, jest dobro uređena obitelj, dom, u kojemu živi određeno pojedinci, što sačinjavaju pučanstvo. U svakom domu razvija se život, tu su predaje prošlosti, tu su prilike sačinjavaju, tu su izgledi budućnosti. Taj domaći, intimni život razlike je iz svake obitelji u javnosti sa svim svojim oznakama preko pojedinačnog njenog člana. Pošto pa skupina tih obiteljskih članova sastavlja ljudsko društvo, jasno je, da je društvo onakovo, kakovo je većina obiteljskih članova, a pošto opet ljudsko društvo nije ograničeno na jedno samo mjesto, na jedno selo, na jedan grad, već se proteže svukud, kamogod ljudi u svom občenju stupaju, očito je, da je cievo jedno pučanstvo, cion jedan narod, barem u svojoj jezgru onakav, kakav se je u svojim djelovima, u svojim obiteljima, u svojim pojedincima odnijeo i uzgojio na domu, u kući, u porodici.

Ovo je istina nepotrebna, ovo je činjenica potvrđena povješću, tom učiteljicom života, koja nam na ogled iznosi tolike i toliske narode, kod kojih je bilo sve ljepe, sve sretne i napredno, dok je dobar domaći uzgoj, čudočnost i poštenje bilo obilježjem javnog i privatnog njihova života. Netom je kod tih naroda domaći uzgoj krenuo stranputicom, a po tom čudočnost i poštenje počelo propadati, propadoće i oni, i već se ne podigće nikad do pravštice moći i veličine. Navaditi primjere nije nam od potrebe, to već znade svaki, koji je i priuba u knjige zavirio.

Radi ovoga svaki čestit gradjanin, svaki misaoni otačbenik najviše oko toga nastoji, da domaći uzgoj naroda bude što bolji, što sačinjeniji. I mi, koji budnim okom pazimo na sve, što se na sreću naroda hrvatskoga odnosi, ne možemo s manje, moramo dapaće da gledamo, kakav je domaći uzgoj puka našega.

Da istinu, gorku istinu, rečemo, moramo izpovijediti, da je na žalost u našem tom pogledu vrlo slabo i mi bismo bili neprijatelji puka našega, kad bismo iz velike ljubavi prama prava niti ili iz narodnog svog ponosa zatjili ono, što na svoje oči vidimo i o čemu smo uvjereni, da puku škodi, da škodi njegovoj budućnosti.

U svim slojevinama našega naroda, a po gotovo u nižim, u onima težačke ili seljačke ruke domaći je uzgoj težko zastranio. Mladost prepuštena je sasvim samoj sebi, djeca, donapokon nejačad nemaju straha pred starijim, jer stariji puštaju sasvim s voda ravnjanje i vlađanje mladim. Osim toga stariji se pred mlađima ne znaju suzdržati i pružati im sami primjere, prizore, koji na mlađe izkvareno dječiju. Rad, štednja, međusobno poštovanje i pouzdanje, iskrenost i osobno jamstvo gube od dana na dan od svoje vrednosti, a posljedica je toga ljenost, rasipnost, ogovaranje, nepovjerenje, himba i prevara i toliko drugih poroka, koji se kao crvi uvlače u druženju, a po tom i u narodni život, da ga toče, dok ga sasvim ne raztoče.

Ovo velimo, imajući pred očima sve ono, što znamo, što vidimo i što izpitujemo, a kad bismo pak htjeli navaditi pojedine slučajevje, onda bi slika koliko velika, koliko ogromna, toliko grozna i žalostna bila.

A nije ni od potrebe da slučajevima navodimo, jer kud se god okrenete, svudje čete čuti tužbe i žalbe na nepuslohu mlađeži, na nepravne rieči, što se iz nje usta čuju, na занemarivanje obitelji sa strane otaca, na njihovu rasipnost, na provadjanje vremena pri piću, pri igri u danu, a i u noći, na kavge medju domaćom čeljadi i t. d. Odatle jadi i nevolje u danima tjesnoće, bolesti, odatle propadanje čitavih kuća, kôd kad se zaboravlja uviek ona zlatna rieč naših starjih: „Biele novce čuvaj za crne dane!“

Kraj ovakvih obstojsnosti nema sumnje da je kod nas domaći uzgoj na nizkom stepenu, da je u tom pogledu kod nas zlo, i to težko zlo, zlo, koje se može već nama, a kamo li neće našim potomcima, užasno osvetiti. Dok je domaći uzgoj u nas ovakav, težko da u cijem budućem bolje sreće, a najteži pak u stvaranju bolje naše narodne budućnosti. — Nema sreća naroda bez sreće i čestite obitelji. Na kruši majke, na koljenima otača odgajaju se sinovi naroda.

Naša težačka, zanatlijska i gospodska kuća mora da se preobrazi, mora da uzgoju mladnjeg nastajajuća krene boljim putem. Kako je do sad bilo, kako je danas ne smije da dalje potraje, ažda želimo da nam u buduću bude bolje. Mi smo kao narod izloženi svakom progona, sili jačih i zlobi susjeda, koji se na sladnjisu svakom pojavi našeg nazadovanja ili propaganja. Ako ćemo da im odolimo, da im sili i zlobu suzbijemo, treba da se ojačamo, a ojačamo se, ako svudje u kućama našim prevlada razum, trflost, rad, štednja, čest, poštovanje i čudoredje.

Na bude li toga, mi ćemo uviek stradati, jer ćemo biti uviek slabiji, jer će našim narodnim životom motiti strasti i sručne osobne mržnje, koje će nas činiti nesposobnim, da se protiće zlu, da se protivnicima našeg narodnog bivstva odupremo, koje će dapaće biti tim protivnicima najjača oružje proti nama. Oni će nas i daje izrabljivati, tlačiti, proganjati, a mi u sebi razvorni, među sobom razdvojeni, nevezani vezom bratstva, slove, ljubavi i poštovanja, postat ćemo sve tojadnje robije njihove moći, sve tojadnje žrtve njihovih spljekata i njihovih zamaka.

Zalud će se bolji dio naroda našega borići i izlagati za narodne slobodštine i za narodna prava, ažda narod, ažda pak svujim životom, svojim uzgojem ne bude uviek čvrstim uporištem narodne obrane. Domaći je uzgoj najbolji temelj te narodne obrane, pače on je već po sebi najbolja obrana, jedini sigurni zalog napredku, sreći, blagostanju naroda i poštovanju njegovih prava.

Roditelji, oti i majke širom domovine naše hrvatske, upamite ovo i znajte, da domaći uzgoj naroda bude što bolji, što sačinjeniji. I mi, koji budnim okom pazimo na sve, što se na sreću naroda hrvatskoga odnosi, ne možemo s manje, moramo dapaće da gledamo, kakav je domaći uzgoj puka našega.

Poljodjelska poslovница i prometna glavnica. Zadar, 28. siječnja. Kako dozajemo iz pouzdanog vrela, pitanje je prelaza poljodjelske poslovnicu od vlaste na ruke pokrajinskog gospodarskog vjeća određeno, te će naskoro slediti i predaja inventara.

Ova poslovница nije razpolagala sa prometnom glavnicom, stoga nije mogla držati u zalihi razne poljodjelske potrebitine, a to je bio uzrok, što je narod kasno primač, naručene predmete, a usled toga su nastale i mnoge tužbe proti poslovnicu. Nu kako čujemo, zemaljski odbor, pripravljen da doskoči tomu nedostatku, odredio je poljodjelskoj poslovnicu priličnu prometu glavnici netom predje u ruke pokrajinskog poljodjelskog vjeća.

Uzprkos nepovoljnim okolnostima, u kojima se nalazila poljodjelska poslovница, ipak je ona mrvicu po mrvicu tijekom godina sabrala priličnu svticu novaca, namjerom da na taj način stvari toli potrebitu prometu glavnici.

Što se dogodilo s tim tako težko sakupljenim novcem?

To mi ne znamo, ali po onome, što nam se javlja i javlja, izgleda, da je prometna glavnica poslovnicu oduphulna, da se je uložila naime u sasme druge svrhe, a nipošto u one, u koje je namjenjena bila.

Do sada je glavni nadzor nad poljodjelskom poslovnicom imao pokraj. poljodjelski nadzornik savjetnik Zotti, te bi on morao znati u što je

ta glavnica uložena, je li potrošena s njegovim ili bez njegova znanja i dopusta. U svakom slučaju, ako je ovo zbilja istina, naša javnost zove odgovornim za to gosp. Zottia, jer je zbilja užasno pomisliti na to, da se u ovakvom godinama može nanieti toliko štetu poslovnicima, a preko nje pojednjeljcima, koji bi bili crpili dosta koristi, kad bi se rečena prometna glavnica bila lepo uzdržala i povećala.

Upozorujemo na ovo pokrajinsko gospodarsko viće, da se zauzme kod nadležnih, pa i kod ministarstva poljodjelstva, i da mu sa poslovnicom bude predana i njezina prištrednja u cijelosti. Upozorujemo i naše zastupnike, da digni svoj glas u saboru i na cijevniskom vjećtu protiv najtežih vlade i njezinih organa, a visokom c. k. ministarstvu poljodjelstva prepričamo, da stvar podrobitno dade izviditi, jer se napokon radi o interesima poljodjelstva.

Ribarsko zadružarstvo u Dalmaciji.

Zadar, 30. siječnja.

U broju 3. „Zadrugara“ prošle godine g. Vinko Belamaric napisao je članak pod gornjim naslovom. On u svom članku, koji je vidi s napisan iz ljubavi za napredak našeg zadružnog ribarstva, veli, da zadruge ribarske, koje obstoje u Dalmaciji nisu osnovane na jednom jedinstvenom temelju, niti imaju jednako knjigovodstvo.

U prvom članku spomenuto je i priručnik za ribarske zadruge, što ga je izdala na predlog centralne ribarske komisije pomorska vlasta i nadodao je, da bi naše ribarske zadruge imale preudesiti svoja pravila naprama onima, što se u priručniku nalaze, jer dosadašnja pravila većine ovih zadruga udešena su, kako su pokrećte najbolje znali i mogli, da prama mjestnim prilikama porade.

Zadružne knjige, da bi se morale isto urediti po formularima koji se u priručniku nalaze, jer kad budu imale sve ribarske zadruge jednake knjige, bili će lakši posao ne samo onom savezu kome će se priključiti nego i poslodjedima oko zadruge; a što je glavno, preglede njihova rada, osnivati će se na jedinstvenoj podlozi. Gosp. Belamaric apeluje na rođoljube, da gdje su prilike povoljne, porade oko, osnuju ribarski zadruge.

U ovom istom smislu piše i zadnjina „P. C. H.“, a povela se još rječ o tome i na satkunu u Splitu i onome u Zadru.

Dodušno ribarstvo može da se mnogo pogne zadružnim životom, jer zadruge su moć i sila, koja može da ruši mnoge potrežkoće. Ali zadružarstvo može da postigne svoj cilj samo onda, ako počiva na zdravu temelju i u dobrim rukama, naprotiv ako ovo fali, fali sve i zgrada se ruši, ostavljajući za sobom žalostnu posljedicu, da je više nemoguće ikad u onom mjestu pokrenuti zdravu misao gospodarskog udruženja.

Da ni nismo imali jedinstveno knjigovodstvo i čovjeka, koji se je starao da se isto uvede kod svih zadruga, recimo Seoskih blagajna u zemlji, mi danas ne bi mogli bilježiti doista lijepli napredak zadružarstva u našoj pokrajini. Iako su se naše gospodarske zadruge počile i okupile oko tri stožera, kao što je „Zadružni Savez“ u Splitu, „Ljubljanska Sveza“ i „Zora“ u Dubrovniku, to ipak imaju sve zadruge prama svom cilju jedinstvene pravilnik i da jedinstveno knjigovodstvo.

Hoćemo li dakle, da nam i ribarske zadruge u zemlji razviju se kako treba, hoće se, da iste poprime jedinstveni pravilnik i da

se za iste tiska taj jedinstveni pravilnik i da se za iste tiskaju jedinstvene knjige za poslovanje.

Mi smo imali prigodu občiti sa nekim od gospode poslovača ovih zadruga, a vidili smo i knjige poslovanja zadružnoga, pak da istinu rečemo, nismo zadovoljni, jer knjige se vode dodušno pošteno i zdrušno, ali nije jedinstveno.

Mnoge ovakove zadruge nisu unešene u zadružni registar, već su to neki skup privatnih ljudi, koji nema osnova u zakonu.

Hoćemo li, da stvari krenu na bolje, moramo nastojati bez otezanja, da se nadzor nad ribarskim udrušnjima povjeri vještij osobu, koja one, koje još nisu registrirane, svela u katalogu, da to učine, ostavljujući naprosto, da one, koje su pod „Zadružnim Savezom“ pod istim i dalje ostanu.

Mnjenja smo, da bi s vremenom ribarske zadruge mogle imati svoj zadružni savez, ali je naravno do toga još daleko, jer se prije tog tom pravcu ima puno i puno poradi.

Da se ova jedinstvenost postigne hoeće se što skorije imenovanje putujućeg učitelja za ribarsko zadružarstvo, koji bi imao zadatu, da sve zadruge za ribarstvo svede u pravu kolotinu, kako bi u istim postale jaka poluga, o koju bi se mogao u svaku dobu da osloni naš ribarski obrt.

U zadnje doba doduše mnogo se govori i piše o našem ribarstvu i svi smo složni u tome, da može da bude jaka izruka našeg nadogradnog blagostanja, ali svi nismo složni u tome kako da se to postigne.

Vlada i vladini ljudi, do danas promenili su sto kapa, te izgleda, da ni oni sami ne znaju, što bi se moralo učiniti. Žalibože, za njima se povajaju i neki uplivnici rođoljubi, koji mjesto energičnim zahtjevima tražiti, da se odmah raspore, ono što je već od godina proučeno, dopušta ponovna neka proučavanja, koja nisu drugo nego prosti otezanje, a novac se ulaze u svrhe određene za ribarstvo već u sasmost drugo, što je u očitoj opričci sa sistematičnim predkom ribarstva i podpomaganjem siromašnih ribara.

Mi ove ljudi ne krivimo, kao ni neke domaće novine, koje mjesto da prouče skroz naše ribarske prilike, udarile su u slavosjeve pojedinim osobama, što podnipošto ne bi smjelo biti. Javna je štampa pozvana, da stoji na branici ekonomski, kulturni i politički interesa naroda i da na obranu ovih zadružnih svese obzire. Javni ljudi podvrgnuti su i javnoj kritici, te je njihova dužnost, da na javnu kritiku odgovore radom, ili da pobiju ono što im se prigraće.

Nužno je, da se našem vjeću konstituirira središnji klub, kojemu pripadaju: Slovenci, Hrvati, češki klerikalci i Rusini. Predsjednikom je izabran dr. Ivčević, podpredsjednikom dr. Šteršić, dok se drugo podpredsjedničko mjesto rezervira za češke agrarce.

Panama u Ugarskoj. U krugovima pučke stranke koja glas, da su mnogi zastupnici u svojim svojstvima kao odvjetnici težko kompromitirani kod parcelacija. Spomenuti su zastupnici pri tome navodno zaslužili 400.000 kruna. O ovom će se aferi podnjeti u parlamentu interpelaciju. Ovaj čas još se pribrije podatci.

Kritičan položaj u Ugarskoj. Predsjednik

zastupničke kuće Julije pl. Justh odputovao je u Beč, gdje ga je kralj primio u posebnu audienciju. U zastupničkim krugovima, koji su blizu predsjedniku Justhu, poznato je, da je on zaključio odstupiti sa časti predsjednika, ako bi kruna izrazila želju, da se sabor izjaviti za jednici banku. Prijе svoga odlazka primio je pozdrave iz raznih izbornih kotara s više tisuća podpisa. U pozdravima ga pozivaju, neka se stavi na čelo borilaca za samostalnu banku.

Dojam naoružanja u Bugarskoj. Medju bugarskim pučanstvom i medju diplomatomu pobudilo je mobiliziranje bugarske vojske veliku pažnju. Odnosuji su i onako vrlo napeti, pak bi sada tim lakše došlo na granicama do pograničnih sukoba, koji bi mogli imati nedogledni posljedici. U istočnoj Rumeliji — javlja se — pobudila je vist o naoružanju pravo veselje. Dok službeno „Vreme“ saziv rezervista prikazuje kao jednostavnu preventivnu mjeru, ostali listovi govore o pravoj mobilizaciji i pozdravljaju ju djelomice sa zadovoljstvom. „Ve-

bi tamo našla tudjinaca, koji bi je hrani, njebovali bez plate. Ali više je ne pitah ništa, jer se opet njezine obrve namrste; razumjem, da je moja pitanja ljute.

Pred večer nebo potamni, bilo zastrto tmastim oblačinama, a dažd padaše. Blato ne imalo kad da se osuši, a sada naraso, put bio pokriven crnokastim ledom. Ledja mi bila sva poštrcana: ona također bila puna giba. Rječu, za njezinu nesreću, vrieme se poštrti; dažd nas bio oslijepio; u našoj kibitki nije bilo nikakve kabane, te nastojah da zaštitim svoju drugaricu pokriv je jednom starom sturon, ali zaludu. Vidjeh, da se smrza od zime, sva se trestala, oči joj bile zatvorene. Kapljice kiše cijedile se po bliedim joj obrizama; nije se micala, činilo se da je izgubila svjet. Poplaših se, vidjeh, e je jako slaba, da, jako slaba... Prispjesmo u T... Bilo kasno, pobudim Ivanova na sidjusno u postaju. Kad smo malo uredili svoja blatna odjeća, zapitam samovar, da se malo stoplimo.

Od toga grada parobrodi vode na naše opredjelište, ali po našem putnom listu strogo nam je zabranjeno da se njima poslužimo; pa i ako bi se na taj način manje potrošilo, i

černja pošta“ javlja, da je izdana naredba, neka se s bugarske strane zaposljeni priporne ograničene točke. Ujedno javlja isti list, da će se savzati po svoj prilici još rezervisti i daljnje jedne ili dviju pograničnih divizija.

Srbija. Unatoč svega službenoga i polu-službenoga poricanja, šire se sve to više glasovi u Beogradu, da će se kralj Petar odreći prijestola. Ovi su glasovi dobili veću vjerojatnost, od kada se je saznao, da je kralj srpskog poslovodja u Ženevi dao nalog, da za njega u blizini Ženeve kupi nekretnine. U budućoj će se sjednici skupštine interpretirati o tim glasinama. — Srbski ministar Živković zatražio je od skupštine tri milijuna dinara za ratne svrhe. — Srbski poslanik u Carigradu dr. Nenadović izjavio je jednom novinaru, da Srbija ne odustaje od svog zahtjeva za ustupljenjem teritorija, koji bi ju spojio sa Crnom gorom i otvorio joj put do mora, kada se ne odustaje od zahtjeva autonomije Bosne i Hercegovine. Koje kakovje gospodarske koncesije ne bi Srbiju zadovoljile.

Patrijarha Lukijan Bogdanović i vele-izdajnički proces. Srbski patrijarh Bogdanović imao je konferenciju sa ministrom predsjednikom Wekerlom o veleizdajničkom procesu. Ovom zgodom patrijarh je prosjevao protiv obtužnice državnog odvjetništva u Zagrebu. Patrijarh je kazao dru Wekerlu, da on, kao glava srbskopravoslavne crkve mora prosjevati protiv obtužnice, u kojoj se poriče eksistencija srbskopravoslavne crkve i krivo prikazuje njen rad, a njen svećenici se prikazuju kao pristaše propagande političke. On traži razjašnjenje o ministru, pa se nuda, da će se pogriješka izpraviti. Dr. Wekerle izjavio je patrijarhu Bogdanoviću, da ni on u tom pogledu ni malo ne odobrava obtužnicu i ne slža se s izvodima njenim. On će odgovarajući na interpelaciju da Polita, dati patrijarhu i srbsko-pravoslavnoj crkvi zadovoljstvu, te će stanovništvo vlade obrazložiti.

Italija. „Giornale d’ Italia“ javlja, da će talijanski ministar vanjskih posala Tittoni odstupiti, jer Austrija nije pitanje talijanskog sveučilišta rješila onako, kako je on u svom eks-poseu iztkanuo. Austro-ugarski poslanik kod Kvirinala grof Lützow također predaje demisiju, jer se je svojedobno i on bio zauzeo, da pi tanje talijanskog sveučilišta bude povoljno rješeno.

Iz hrvatskih zemalja.

Slaveni i Niemi kod državne željeznice u Trstu. Kod ravnateljstva državne željeznice u Trstu, premda pod isto ne spada govor nijedna pruga na njemačkom zemljisu, to je isto namješteno sva sila Niemaca. Na samoj centrali ima 116 Niemaca, a 22 Slavena. Kod pruge uma 122 Niemaca, a 92 Slovenci, češki i činovnici, podčinovnici ima 130 Niemaca, a 140 Slovenci, da sluga pale ima 182 Niemca. Sva bolja i viša mjesta zauzimaju Niemci. I tako kod samog jednog ureda nalazimo do 550 Niemaca, gdje bi ih moglo biti jedva nekoliko desetaka.

Eleonora Duse u Zagrebu. Saznajemo, da je dramaturg hrv. zem. kazališta sa impresarijom gdje Sare Bernhardt sa gospodinom Ulmanom stupio u pregovore gledje gostovanja znamenite talijanske tragedinke Eleonore Duse u Zagrebu. Gosp. Ulman stavio je dramaturgu posve sigurno u izgovor u dogovor je ostvario. Eleonora Duse gestuje sada u svojim znamenitostima uholi „Gioconda“ u Berlinu.

ako bi za nas bilo bolje, ipak mi ne smijemo, a da se ne držimo naredaba.

Pri izkrcavanju uvek ti je redara, oružnika, te bi nam mogli dosadjivati. Ali, iznenada će nam gospodnjica: „Ja ne ču dalje u poštanjskim kolima, vi činite kako vam drogo, ali odvedite mene u parobrod“. Te rječi razjutile Ivanova, koji je uprav tró oči nakon svog tvrdog, pijanog sna. „Vi ćete nas slediti, pa dosta“. Ona mu ne odgovori, ali će okre nuvši se k meni: Jeste li čuli? Ja ne ču u kolu“.

Pozvav Ivanova na stranu, rečem mu: „Treba da nainlijemo ladju, a i tebi će biti bolje, štgod ćeš zaštedjeti. Uza svu njegovu bojažljivost skoro ga predobolio. Nego da nam stvar bolji prodje, u gradu je jedan pukovnik Hajde, nastavi, pitaj ga za naputke, ja se ne čutim dobro“. Pukovnik je stanovao blizu, „Hajdemo svi, odgovorim; povедimo i gospodinicu s nama“. Bojah se da se Ivanov ne opije i da se vrag ne dogodi; da ona pobegne! a da se ubije! Mi bi smo bili odgovorni.

(Nastaviti će se).

Prvi snieg.

Doli, tih, kano perje lako,
trepti, pada, pa se opet diže;
desno, lievo, a sve k' zemlji bliže,
k' sumoran spušta se polako.

Bura vije — Šumi kano pakô —
svija grane k' bielom tlu to niže,
golo ono boreć se s' udije,
njiše, sušti i sve — sledi tako.

Mrzlu zemlji biel sag pokriva —
sve te deblij. Krovovi se biele —
pa se kriju i livade ciele.

Gor' na tornju plah se vrabc skriva,
nad njim težka vjetrenica škriple,
trese snijeg, a on jače siplje...

Gjuro Palavrić.

V. Korolenko:

Cudakinja.

Prevodi F. T.

„Jesen je studena. Ne! to za vas nije. Ona baci na me pogled, oh, taj pogled bio je munja: „Zar ste tako naivni? Dakle još ne

Izbori u Dinjanu u Istri, obavjeni za občinsko vijeće, prošli su povoljno za Hrvate. Prvog dana dobila je hrvatska t. zv. "ekonomská" stranka 260, a drugi dan 55 glasova bez protukandidata. Talijani su u trećem tluju utegli.

Prvi „Istarski Sokol“ u Puli priredjuje u ponedjeljak dne 1. veljače 1909. u vlastitoj dvorani „Narodnog Doma“ veliki Sokolski ples. Uđara glazba c. i. k. pješ. puk. br. 87. Početak u 8 sati u večer. Pristup imaju samo pozvani.

Zakon o osiguranju bolestnika za Bosnu i Hercegovinu. Zajedničko ministarstvo finansija izdali će ovih dana zakon o bolestničkim blagajnama, koji je prilagođen bosanskim prilikama. Zakon je izradjen po uzoru starog i novog austrijskog zakona o bolestničkim blagajnama, te pod uplivom enquete, koja se jesenast stupanjom radnici svih struji.

Požar. U Trstu je na 25. o. mj. buknuo i to u tvornici Linoleum-a, strašan požar.

Pokrajinske vesti.

Kruha! U pr. četvrtak preko 400 same ženskadije sa drobnom dječicom poslo na občini vodičku uzdišu: kruha! Iz občine krenuli de župnika kao predsjednika bratovština Sr. Isusova i Gospa od Karmena. Dok načelnik iz občine odmugao, župnik svoje župljanke otčinski primio i odmah političkoj vlasti javio gladinu, te obećao: da će uznaštajati, da spomenute Bratovštine stave na razpolaganje gladujućem pučanstvu svu svoju imovinu.

Sa zemljističkog ureda u Tiesnome. Tuže nam se mnogi iz okolice, osobito ljudi iz Vodica i obaju Prvića, da na zemljističkom uredu u Tiesnome već u 5 sati po podne ne mogu se služiti s uredovim knjigama radi posvećenje osudike svjetlosti u dvornici. Treba strankama pružiti svjetla, da ne gube vremena i da ne se vracaju u Tiesno po više puta, kad mogu posao opremiti u jedan dan.

Vladina pričomost biva deljena "očuhinske". Pripravljeni su u odlomcima skradinske občine: Gacelezi 2 obitelji, Čista Velika 2, Čista Mala 5, Ladjevići 2, a Bribir 5 obitelji! Ukupno pučanstva 2500!

Tvornica cementa „Split“. Radnje ove nove tvornice na Solinu ljepe napreduju. Prva peć je već skoro gotova, te kažu, da će brzo početi i raditi.

Otvor poljodjelske škole u Splitu. Ovih dana je otvorena ova škola. Pitomaca novih je 22, a dvojica plačaju za sebe sami.

Gosp. M. Vidović prenio je svoje milne i tvornicu leda u Split u svoju novu zgradu, što ju je podigao putem Solina blizu Zadarskoga morske djece.

Starinsku crkvu sv. Kreševana u Zadru stala je vlasta popravljati.

Imenovanici su na preparandiju u Dubrovniku Franjo Radić stalnim glavnim učiteljem, i Jela pl. Bizarro-Ohmučević glavnim učiteljem.

Yachtovi pomorske vlade. Pomorska vlada je već sagradila jedan takav brod, a još misli jednoga za Dalmaciju. Za Istru također dva. Srpska je tim brodovima da nadziru ribarstvo naših obala.

Iz grada i okolice.

Kako se vraća bezkamatni zajam za obnovu vinograda? Ovaj upit čuje se često od naših ljudi. Na ravnjanje svima donosimo, da jednom udjeljen zajam ministarstvo odlučuje posile koliko godina počinje vraćanje zajma, a to vraćanje sledi u 20 jednaka godišnjih obroka neposredno jedan za drugim. Ovako veli naredba ministarstva poljoprivrede od 11. lipnja 1902. (S. 6.)

Tužbe na željezničke vozove dolaze i nama, a i bez tih tužbi, svak koji putuje našom krnji-željeznicom vidi i sam kako je u njima, kako su držani, kavu i sam u njima slabu, nikakva svestlost, u obće negzognost za putnike. Bilo bi vrije, da se i u Dalmaciji daju prisutni željeznički vozovi.

† Karlo Evangelista, trgovac u Šibeniku, preminuo je nakon duge i težke bolesti u 75. godini života. Bio je poznat kao dobar i pošten. Pokoj mu duši!

Molbe za odgodu plaćanja poreznih zaostatak ne smiju biti prikazane kumulativno sa strane glavara odnosnih odlomaka, jer su takove molbe po obstojećim propisima nepristupljive. Ta takova odgodu treba da se svaki pojedinac poreznik obrati na c. k. kotarsko glavarstvo posebnom molbom, obskrbljenom biljegom i od krune. Ovako hoće zakon, skrojen na 11. rujna u Beču!

"Jadrani", parobrod istoimenog hrv. par. dužvija započeo je ovih dana da ponovno putuje svojom prugom nakon izvršenih na njemu popravaka.

Zima ostra, suha traja sveudjil, a lako da potrage još dosta, jer su tlakomjeri uviek visoki. Kažu nam, da u daljioj okolici nije ovojliko leda, kao ovdje u Šibeniku.

Knjigovežnica „Hrvatske Tiskare“ u Šibeniku u stanju je sada da izvrši svaku naručbu što zasjedi u knjigovežtvu. Ovih dana namakla je novu strojeve za rezanje svakovrste ljepenke i za pozlaćivanje, te je potome providjena svim sredstvima, kojima može da svojim mušterijama podupri udobniji. Bez sumnje nijedna knjigovežnica u pokrajini nije ovako ljepe snabdjevana i s toga u prilici, da ne samo ljepe, već i brzo i u najumjerjenije cene obavi i opremi svaku naručnu.

Samoubojstvo Šibenčanica u Rimu. Javljuju iz Rima: Na 16. o. mj. ubio se je u Rimu iz samokresa Šibenčanin? Josip Juras, koji je od dulje vremena živio u Italiji, te je bio zaposten kod municipija u Napulju. Pokojnik se je bavio oenologijom. Lani je bio došao sa obitelju u Zadar i nastojao je, da dobije kakovo mjesto u Dalmaciji, nu nije uspio. Na vlasti nisu mu bili skloni. Onda se je povratio u Italiju i natjecao se za katedru oenologije u Valletti. Odbiše ga. Medjutim je stradao u bledi on i njegova obitelj, koja je čekala u Zadru, dok on dobije koricu kruha. Zapao je u despotinost i ubio se.

Kazalište. Sutra iprekosutra transformista Manter priredjuje u mjestnom kazalištu dvije predstave s raznovrsnim programom. Ulaz u partije i lože K 1.60.

Kinemograf. Danas i sutra još program od četvrtka. Kroz prvi deset dana velje poduzeće se neda, da će dobiti slike prikaza sa mještaj nešreće u Južnoj Italiji.

Narodno gospodarstvo.

Za pobiranje filoksere godine 1909. „Smotra“ javlja: Ministarstvo poljoprivrede odobrilo je, da se god. 1909. potroši 281.500 K za rad protiv filoksere u Dalmaciji. Od toga iznosa, osim što će se podimiriti putni troškovi za vinogradarsku osoblje, te troškovi za najmove pomješči i druge uredovne potrebe, uložiti će se na:

uzdržavanje državnih nasada K 68.681
pripravoči občinama i korporacijama za
gradnju topika i uzdržavanje ma-
tičnjaka 10.000
dobavu loze kod javnih i privatnih
gojitelja i njeg radionica 74.000
tečajeve za navrjanje i gojidanje loze 7.740
pripravići za osnivanje uzornih i po-
kušajnih vinograda i za dijeljenje
vinogradarskih alata i potrebnih
ugredzja u spuštenu cenu 80.000
plaće pomoćnicima i vježbenicima 18.400
pripraviti vježbenicima težačke ruke 9.000

Dra Ivana Scherzeru: Praktični rječnik II. Hrvatsko-njemački dio, izšao je, te se dobiva u „Knjžari i papirnicu Cirilo-Metodikih zidara“, Zagreb. Preradovicev trg br. 4. Vanjske naručbe odpremaju se s mjesja. Ciena uvezanom drugom dijelu jest K 2.60

Za osiguranje pomoraca i ribara. Javljuju iz Beča, da se na vlasti zbilja marijivo radi oko zakonske osnove za osiguranje pomoraca i ribara, te ako se poslovi u parlamentu ne otegnu, da bi mogla doći istodobno na pretresanje sa zakonskom osnovom o družinom osiguranju, biva sa zakonom o mirovini za radnike, težake, male obrtnike, male posjednike, udovice itd.

Za osiguranje pomoraca i ribara. Javljuju iz Beča, da se na vlasti zbilja marijivo radi oko zakonske osnove za osiguranje pomoraca i ribara, te ako se poslovi u parlamentu ne otegnu, da bi mogla doći istodobno na pretresanje sa zakonskom osnovom o družinom osiguranju, biva sa zakonom o mirovini za radnike, težake, male obrtnike, male posjednike, udovice itd.

Marin Sabić: „Lourdes“. (Preštampano iz „Nar. Lista“.) Ciena 30 para. — Primill smo sa zahvalnošću ovoj lijeput knjižici na prikaz, te ju preporučujemo. Čist prihod namijenjen je: gradnji nove crkve posvećene Gospu Lourdeskoj na Rici i Družbi Sv. Ćirila i Metoda za Istru. Prodaje se u Kapucina na Ricu i u „Hrv. Knjižarici“ u Zadru.

Gosp. Ivo Poletti-Kopešić, naš sugrađanin, položio je dne 25. o. mj. drugi državni izpit na českoj tehničkoj visokoj školi u Brnu sa veoma dobrim uspjehom. G. I. Poletti prvi je Hrvat, koji je svršio nauke na ovoj mladoj českoj tehniči. Naša najšađačnina čestitanja!

Sretni i najniji časi! Pjesme Ante Evertovića. Primili smo ljeput ovoj zbirku pjesama oblikovljen hrvatskog pjesnika, koji je poznat u našoj književnoj republiki pod pseudonimom „Miroljub“. — Braća naša Hrvati-Bunjevci mogu biti ponosni sa pjesnikom Evertovićem, koji je svom narodu ovom zbirkom pružio kitha crnog, miomirisnog pjesničkog cvjeća. Ovakovih pjesnika nam se hoće! Ova zbirka, kojoj je ciena od 1 K, najtoplijje preporučujemo.

„Jadrani“, parobrod istoimenog hrv. par. dužvija započeo je ovih dana da ponovno putuje svojom prugom nakon izvršenih na njemu popravaka.

Razne vesti.

Vanjski novinari prigodom „veleizdajničke afera“. Ako svi znaci ne varaju, izgleda, da se vanjski novinari u velike zanimaju za „veleizdajničku aferu“, te da će tom prigodom sudjelovati u velikom broju razni dopisnici slaveni, francuzi, talijanski, njemački, a među ostalim i — japanski novinari gosp. Tekemado i Okuda. Državni odvjetnik gosp. Acuri zbijto je uspio sa svojom reklamom.

Ponovni potres u Južnoj Italiji. Iz ruševina južne Italije, koje je prouzročio silan potres od konca prošlog mjeseca, dolaze novi glasovi, kojijavaju o ponovnom potresu. Potres se je čuo u Messini, Reggio di Calabria, Palmi, Bagraca, Scilla i u drugim mjestima. Pučanstvo je obuhvatila prava panika usled ponovnog potresa.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)
Vlastnik, izdavač i odgovorni urednik Josip Drezga.

Prodaje se
dobar glasovir.
Tko namjerava kupiti za potanje obavijesti
nek se obrati uredništvu našega lista.
1-3

Izvežbani
trgovački pomoćnik
jestiva traži mjesto. Za obavijesti obratiti
se našem uredništvu.

Dr. Ervin Treu,
okulista iz Splita, dolazi u Šibenik, gdje će ordinirati od 1. do 5. veljače 1909. u „Hotel Krka“.

Dglas natječaja.

Potpisana ovim otvara natječaj na mjesto **učitelja „Šibenske Glazbe“**.

Za postignuce ovog mješta, s kojim je skopčana godišnja plaća do K 2880 — ne računajući izvanredne zasluge, — treba da natjecatelji dokazuju ne samo sposobnost učitelja glazbe, već i onu učitelja pjevanja, te upravitelja orkestra, podrazumijevajući sposobnost u udaranju glasovira, odnosno u orguljanju.

Ove se sposobnosti zahtijevaju, jer će učitelj „Šibenske Glazbe“ imati kao takav i dužnosti, koje ne bi mogao vršiti bez tih uslova.

Prednost će pak imati oni natjecatelji, koji dokazuju da su vješt i gudalici.

Nastupanje u službu slediti će dnevom 1. ožujka t. g., a rok ovome natječaju traje do 20. veljače t. g.

Natjecatelji neka svoje molbe providje odnosnim izpravama dostave podpisanoj.

U Šibeniku, 21. siječnja 1909.
Od Uprave „Šibenske Glazbe“:

Krsto Jadrana, Dinko Sirovica,
predsjednik. tajnik.

2-4

Restauracija „Sidru“
prvog reda
ŠIBENIK, ulica sv. Ivana ŠIBENIK.

Cast mi je obznaniti cijenjeno občinstvo, da se u mojem lokalnu toču izabranu vina, kao: dalmatinsko, istrijansko, bijelo, desert, refosco i t. d. te dobro poznato pivo Sarajevo. . . .

Kuhinja je domaća prve vrsti, koja je obskrbljena u svaku dobu toplim i mrzljim jelom. . . .

Cene sasvim umjerenе. . . .

Preporučuje se veleštenjem

Strika Antun.

Restauracija „Sidru“
prvog reda
ŠIBENIK, ulica sv. Ivana ŠIBENIK.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i svim . . .

• ostalim mogućim konfortima. . . .

• CIENE VRLO UMJERENE. . . .

Preporučuje se Javučica ud. Dodig.

• obskrbljeno je izvrsnom kuhinjom . . .

• udebljim i zdravim sobama i

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA - PODRUŽNICA - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL
prima uložke na knjižice u kontu korenut u ček prometu; ekskomptuje mjenice, financira trgovske poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednine. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstvu obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

DIONIČKA GAVNICA K 1,000.000

Pričuvna zaklada K 100.000
Centralka Dubrovnik
Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskrbuje zajmove, uz amortizaciju kotarima, občinama i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srećke, valute, kupone. Prodaja srećaka na obrčno odplaćivanje. Osiguranje proti gubitku kod žriebanja. Revizija srećaka i vrijednostnih papira bezplatno. Unovčenje kuponu bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, dragocjenosti i t. d. uz najkulantnije uvjete.

2-52

• Banca Commerciale Triestina •

prima:

Uložke u krunam uz uložničke Listove:
sa odkazom od 5 dana uz 2 1/4%
" " 15 " " 3%
" " 30 " " 4 1/4%
" " 3 mjes. " 3%

Uložke u zlatnim Napoleonima ili u engl. funtim.
(sterlinam) uz uložničke Listove:

sa odkazom od 15 dana uz 2%
" " 30 " " 2 1/2%
" " 3 mjes. " 3%

NB. Za uložne listove sada u toku, novakatnik ulazi u kriepost 15.og Novembra i 10.og Decembra o. g.; izdaje blagajničke doznačnice na donosilca sa škademom od 1 mjeseca na kamatnjak od 1 1/2 %/o.

Banko-Ziro i Tekuci račun. Valuta od dana uloženja, uz kamatnjak koji će se ustanoviti; obavlja inkasso inozemstvu računa, mjenica glasčih na Trst, Beč, Budimpeštu, Prag i druge gradove Monarhije, te plaća domicile svojih korenista bez ikakvog troška.

Izdaje uložne knjižice na štendnu uz dobit od 3 1/4%.

Otvara tekuke račune u raznim vrijednostima. Inkassi: Obavlja utjerivanje mjenica na sva mjesto inozemstva, odrezačka i izzrebanih vrijednostnih papira uz umjerenje uvjete.

Izdaje svojim korenistima doznačnice na Beč, Aussig, Bielitz, Brno, Budimpeštu, Carlsbad, Cervignano, Cormons, Černovic, Eger, Rieku, Friedek, Gablonz, Gorica, Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Lavov, Linz, Olomuc, Pilsen, Polu, Prag, Prossnit, Dubrovnik, Solnograd (Salzburg), palit, Peplitz, Tropau, Wamsdorf, Bučko-Novomjesto i druge gradove Monarhije bez ikakvog troška, a na Inozemstvo po najboljem dnevnoj tečaju.

Izdaje Kreditne listove na sva mesta Monarhije i Inozemstva.

Bavi se kupnjom uz tovarne dokumente u Novi Jork, London, Pariz, Hamburg, itd. uz umjereni kamatnjak.

Daje prednjačne na vrijednostne papire, robu, warrants i tovarne dokumente uz uvjete, koje će se ustanoviti.

Daje jamčevinu za carine skladista Kontiranja (Contirungs-Lager).

Preuzima u pohranu i upravljanje:

U sobi sigurnosti, koja pruža najveću garantiju proti kojoj mu drugo poglavlje provale i vatru i kojoj je posvećen osobiti nadzor sa strane bankovnih organa, primajuće u pohranu vrijednostni papiri, zlato, srebro i dragocjenosti, uz povoljne uvjete, te se na zahtjev preuzima i upravlja isti.

Osiguraje vrijednote proti gubitcima žrebanih

5-52 Banca Commerciale Triestina.

JADRANSKA BANKA U TRSTU

Bankove prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.

Vlastite zgrade.

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove ekskomptuje mjenice, daje prednjače na vrijednostne papire, kao i na robu ležeću u javnim skladistima.

Kupuje i prodaje vrijednostne papire, svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te banknote, i unovčuje kupovne i izzrebane papire uz najpovoljnije uvjete.

Izdaje doznačne na sva glavnjača tržista monarhije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumente) ukravljana.

Prima novac na štedioničke knjižice u tekući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsvajestnije uz vrlo umjerenje uvjete.

Prednje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete. 5-52

CROATIA

OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

UTEMELJENA GODINE 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislaviceva ulica br. 2.
PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Sarajevo, Split i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzrom občine slobodnog i kr. glavnog grada Zagreba, te prima uz povoljne uvjete slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

- 1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti;
- b) osiguranje miraza;
- c) osiguranje životnih renta.

2. Osiguranja mirovinu, nemocnu, udovinu i odgojincima sa i bez liečničke preglede.

3. Pučka osiguranja na male glavnice bez liečničke preglede.

II. Protiv štete od požara:

- 1. Osiguranja zadruga (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
- 2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dučanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.).

3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sieni i t. d.).

III. Osiguranja staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadržana imovina u svim odjelima iznosi: K 1,410,816.28

Od toga jamečvene zaklade: K 1,000,000.00

Godišnji prihod premije s pristojbama preko: K 820,000.00

Isplaćena odštete: K 2,619,582.36

Za Dalmaciju pobliže obavijesti daje: Glavno Povjereništvo i Nadzorništvo „Croatiae“ u Splitu. Poslovnička u Splitu, ulica Do Sud br. 356. - -

PUTNICI PRIMAJU SE UZ POVOLJNE UVJETE. 5-52

„Hrvati i Hrvatice!

sjećajte se uviek

— DRUŽBE —

Sv.

Cirila i Metoda

za Istru

NE ČITATI

samo već kušati se mora

dayno prokušani medicinski

STECKENPFERD

od Ilijanova mleka SAPUN

od BERGMANNA i Druga, Dražđani i Tetšchen

na/L od prije poznat pod imenom

BERGMANNNOVA SAPUNA

od Ilijanova mleka

da se lice osloboди od sunčanih pjegica,

da zadobije bijeli tein i nježnu boju.

Preplatno komad po 80 para

u drogariji VINKA VUČIĆA

ŠIBENIK.

5-52

Olumuckog sira

svake vrsti, samo izvrstnog takodjer sira delikatesnog poštom franko odprema pouzećem K 3-80 Tvrdka Frt. Vyvlečka — Olomuc — Moravska. Tražimo zastupatelje provizijom.

Hrvatska Tiskara

ŠIBENIK.

Izrađuje svakovrstne radnje, kao: Knjige i brošure, sve vrsti tiskanica za občinske, župne i druge urede, seoske blagajne, odvjetnike, trgovce itd., te moderne posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive na zabavu, plesne redove, osmрtnice itd.

Ima svoju izvrstno uredenu

KNJIGOVEŽNICU

obskrbljenu sa strojem za pozlaćivanje i sa najnovijim slovima, te izvršuje sve knjigovežne radnje sa tiskom u bojama, posrebrenim i pozlaćenim, a prima naručbe za izradbu raznih galanterijskih predmeta, kutija itd. itd.

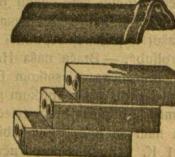
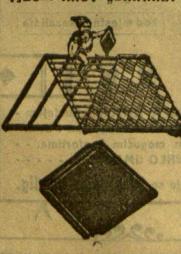
VJEĆNI KROV „DINARKA“

Josip Lovrić pok. Nikole KNIN.

PRVA

DALMATINSKA TVORNICA

CIMENT-PLOČA, CRIPEA, CIGLE, STUPOVA OD ARMIRANOZG BETONA ZA OGRADE I VINOGRADE, KAO ŠTO I SVI OSTALI PROIZVODI OD CEMENTA, BETONA I ARMIRANOG BETONA

Ovlašćujte
„Hrvat. Rieči.“